

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України
від 28 жовтня 2004 р. № 1445 і від 30 вересня 2022 р. № 1109”

1. Мета

Проєкт акта підготовлено з метою приведення положень Порядку організації здійснення почесних поховань на військовому кладовищі та увічнення пам'яті у музейному комплексі Національного військового меморіального кладовища, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2022 р. № 1109, та Порядку проведення безоплатного поховання померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності і осіб з інвалідністю внаслідок війни, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1445, у відповідність із Законом України від 8 грудня 2023 року № 3505-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення будівництва та експлуатації Національного військового меморіального кладовища”, та з метою уникнення подвійних видатків з Державного бюджету України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Статтею 14 Закону України “Про поховання та похоронну справу” (далі – Закон) визначено, що безоплатно для виконавця волевиявлення померлого або особи, яка зобов'язалася поховати померлого, здійснюється поховання:

з військовими почесностями померлих осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною (в т. ч. Герої України, яким починаючи з 2014 року вручено орден “Золота Зірка”; особи, нагороджені орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів; особи, нагороджені орденом княгині Ольги трьох ступенів);

учасників бойових дій;

осіб з інвалідністю внаслідок війни.

Витрати на поховання померлих, зазначених у частині першій статті 14 Закону, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України відповідно до закону.

Разом з тим, частиною першою статті 15¹ Закону визначено перелік загиблих (померлих) осіб, поховання яких може здійснюватися на Національному військовому меморіальному кладовищі:

військовослужбовці сил безпеки та оборони, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України;

військовослужбовці – Герої України, яким починаючи з 2014 року вручено орден “Золота Зірка”, а також військовослужбовців, нагороджених орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів, орденом “За мужність” трьох ступенів, орденом княгині Ольги трьох ступенів;

учасники бойових дій, визначених абзацом другим пункту 2, пунктами 19–24 частини першої статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;

особи з інвалідністю внаслідок війни, визначених пунктами 11–15 частини другої статті 7 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;

Частиною п’ятою статті 15¹ Закону визначено, що Порядок організації здійснення почесних поховань на військовому кладовищі та увічнення пам’яті у музейному комплексі Національного військового меморіального кладовища визначається Кабінетом Міністрів України.

Частиною п’ятою статті 23¹ Закону визначено, що витрати на почесне поховання загиблих (померлих) осіб відповідно до цього Закону на Національному військовому меморіальному кладовищі здійснюються за рахунок коштів державного бюджету відповідно до закону.

Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2022 р. № 1109 затверджено Порядок організації здійснення почесних поховань на військовому кладовищі та увічнення пам’яті у музейному комплексі Національного військового меморіального кладовища.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1445 затверджено Порядок проведення безоплатного поховання померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності і осіб з інвалідністю внаслідок війни (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 8 Порядку видатки на поховання учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності і осіб з інвалідністю внаслідок війни виділяються з бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів, бюджетів м. Києва та Севастополя. Порядок фінансування витрат на поховання або відшкодування витрат на здійснене поховання визначається в установленому порядку місцевими органами виконавчої влади.

Процедура поховання військовослужбовців регулюється Інструкцією про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, затвердженої наказом Міністра оборони України від 05 червня 2001 року № 185, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 19 червня 2001 року за № 524/5715 (далі – Інструкція).

Відповідно до пункту 3.3 глави 3 Інструкції під час організації поховання загиблого (померлого) військовослужбовця за рахунок військової частини закуповуються такі предмети ритуальної належності: труна, труна оцинкована (за потреби), подушка, похоронне покривало, санітарний (патолого-анатомічний) мішок (за потреби), надгробний хрест, транспортувальний ящик (за потреби), ритуальний вінок, державний прапор, який після поховання передається близьким родичам загиблого (померлого).

Відтак, вищезазначені нормативно-правові акти містять положення, які дублюють один одного в частині здійснення видатків з Державного бюджету, що потребує відповідно врегулювання.

3. Основні положення проєкту акта

Проєкт акта передбачає внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2022 р. № 1109 в частині виключення положення про її застосування після введення в експлуатацію всього Національного військового

меморіального кладовища, оскільки кладовище буде вводиться в експлуатацію поетапно.

У Порядку організації здійснення почесних поховань на військовому кладовищі та увічнення пам'яті у музейному комплексі Національного військового меморіального кладовища, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2022 р. № 1109, пропонується конкретизувати найменування державної установи, яка здійснює поховання на Національному військовому меморіальному кладовищі, встановити механізм взаємодії з МВС стосовно отримання інформації про можливу наявність судимості у загиблого (померлого), уточнити підстави для відмови в укладенні договору про організацію та проведення поховання, уточнити перелік послуг з організації здійснення почесних поховань та увічнення пам'яті у музейному комплексі, які можуть безоплатно надаватись на території Національного військового меморіального кладовища.

Порядок проведення безоплатного поховання померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності і осіб з інвалідністю внаслідок війни, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1445, пропонується доповнити положенням про поховання на Національному військовому меморіальному кладовищі у випадках, встановлених статтею 15¹ Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

- 1) Закон України “Про поховання та похоронну справу”;
- 2) Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;
- 3) Закон України від 8 грудня 2023 року № 3505-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення будівництва та експлуатації Національного військового меморіального кладовища”;
- 4) Порядок організації здійснення почесних поховань на військовому кладовищі та увічнення пам'яті у музейному комплексі Національного військового меморіального кладовища, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2022 р. № 1109;
- 5) Порядок проведення безоплатного поховання померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності і осіб з інвалідністю внаслідок війни, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1445.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребуватиме додаткових видатків з державного чи з місцевих бюджетів.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує погодження Мінфіном, Мінекономіки, Мінінфраструктури та Мінцифри, МВС, Мінкультури, Міноборони, Держприкордонслужбою, ДЕСС, Нацгвардією, УІНП, а також потребує проведення правової експертизи Мін'юстом.

Публічні консультації з громадськістю будуть проведені у формі електронних консультацій на офіційному вебсайті Мінветеранів відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

Проект акта не містить положень, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта сприятиме організації здійснення почесних поховань на військовому кладовищі Національного військового меморіального кладовища.

Реалізація проекту акта матиме позитивний вплив на інтереси осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, забезпечували виконання службових обов'язків та присяги на вірність Українському народу та їх сімей.

Реалізація проекту акта не матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

**Міністр у справах
ветеранів України**

Наталія КАЛМИКОВА

“ ___ ” _____ 2024 р.